

DRAAIBOEK VOOR AANPLANT VREDESBOS

INLEIDING

De oplistings van mogelijke acties hieronder is exhaustief; het is niet steeds de bedoeling dat de lokale overheden dit ook allemaal

uitvoeren. Wel bieden we een aantal ideeën aan, waaruit een selectie van uit te voeren acties kan gemaakt worden.

Belangrijk is dat er voor elke deelactie trekkers/verantwoordelijken/aanspreekpunten worden geïdentificeerd, en timingen vastgelegd.

In cursief worden suggesties door VBV aangegeven.

Onderaan bevindt zich ook een checklist van uit te voeren activiteiten.

DRAAIBOEK

1. **Datum actie:** XX/YY/ZZZZ (er wordt best geplant tussen eind oktober en begin december, of tussen eind februari en begin april).

2. Vergaderagenda

- Partners rond de tafel: bevoegde mandatarissen (CBS kan ook 1x ter info uitgenodigd worden), bevoegde gemeentelijke administraties (groen, (leef)milieu, technische dienst, ruimtelijke ordening, feestelijkheden, communicatie, ...), middenveldorganisaties (natuur, recreatie, vredesgroeperingen, andere doelgroepen,...), (bos)wachter ANB, ev. gemeentelijke adviesraden...
- Vergaderdata: best op voorhand al de volledige lijst vergaderdata vastleggen. Goed vergaderschema is 1x/maand, en 2x/maand in de laatste 2 maand voor de plantactie.

3. Coördinatie inrichtingsvisie en technische plantactie

- Coördinator: milieu-, groen- of technische dienst. Zeker ook ANB bij betrekken. Ev. ook Regionaal Landschap, lokale natuurvereniging, bosgroep...
- Inrichtingsvisie opmaken: bij voorkeur volgens Criteria Duurzaam Bosbeheer (zie vademecum)
- Beplantingsplan opmaken: kaartje van aan te planten terreinen + berekening van het benodigde plantsoen (zie vademecum).
- Bebossingsvergunning: opgestelde inrichtingsvisie + beplantingsplan bezorgen aan ANB ter bekomen van de nodige bebossingsvergunning.
- Plantsoen aankopen: bij voorkeur inheemse boom- en struiksoorten van aanbevolen herkomsten (zie vademecum)
- Plantsoen ontvangen en kwalitatief transporteren en stockeren: wortels niet aan koude en wind blootstellen. Inpakken bij transport. Eens ter plaatse inkuilen.
- Plantsoen verdelen over de locatie + beplantingsplan doen respecteren: het plantsoen op de juist plaats leggen; ev. plantzones aanduiden op het terrein (bv. met kleurig lint) waarbinnen bepaalde boomsoort dient aangeplant te worden.
- Plantgaten maken: met eigen machines of personeel, of steun van Regionaal Landschap, landschapsteam of ANB inroepen.

- Eventueel voorafgaand aan de aanplanting het terrein opruimen: bv. afbreken oude stallingen, ... Ad hoc te bekijken.
- Voldoende plantbegeleiders voorzien: minimum 1 begeleider per 10 planters. Voorziet de boompjes, zorgt ervoor dat ze op de juiste plaats geplant worden, en dat er juist geplant wordt. Zorgen ervoor dat de spades terug op de verzamelpunten komen.
- Spades voorzien: in theorie 1 spade per 2 planters of per gezin. Ev. ook kleine spades voor kinderen voorzien.
- Ev. ook boomlabels voorzien: bij symbolaanplantingen kan het fijn zijn voor de planters dat ze met een labeltje hun naam/naam van een geliefd persoon/boodschapje kunnen aanbrengen op de aangeplante boom. Zeer duurzame boomlabels zijn wel duur. Anderzijds koop je best boomlabels uit een biologisch afbreekbaar materiaal.
- Na plantactie. Na de bosplantactie moet de aanplanting gecontroleerd worden: zijn de bomen op de juiste diepte geplant? Is de grond rond de bomen goed aangedrukt? Zijn alle plantvakken min of meer volledig ingeplant? Ook hiervoor moet je dus nog iemand vrijstellen.

Coördinatie communicatie

4.

- Coördinator: communicatiedienst, of zelfde coördinator als van plantactie.
- Contactname met: scholen, jeugdbewegingen, middenveld (Gezinsbond, Vakantiegoed, enz...)
- Niveaus van communicatie:
 - Stuurgroep: beleidsmakers & betrokken administraties: Schepencollege (schepen van milieu, groenbeheer, ruimtelijke ordening, landbouw, ...), gemeentelijke jeugd- en milieudienst, dienst ruimtelijke ordening, technische dienst, ...
 - Gemeentelijke adviesraden (jeugdraad, milieuadviesraad (of MiNa-raad), Gecoro, landbouwraad), lokale (bos)wachter, ev. (bij grotere projecten) ook vertegenwoordigers van de Vlaamse administraties (Water, Land, Natuur & Bos, Ruimtelijke Ordening, Jeugd, Toerisme, ...)
 - Middenveld: milieu- en natuurverenigingen, recreatieve organisaties, landbouworganisaties, jeugdbewegingen, lokale bosgroep, toekomstige bosgebruikers, scholen, verenigingen, buurtbewoners en/of buurtcomités.
 - Sponsors zoeken?
 - Privé-eigenaars en gebruikers, terreinbeherende organisaties
 - Contactname met burens: brief opstellen en verdelen bij de omwonenden: uitnodiging, ev. (beperkte) overlast, ev. verkeersvrij maken straten, enz... Zeker 1 maand op voorhand verspreiden.
 - Bevoorrechte getuigen
 - Breed publiek

- Communicatie-instrumenten en publiciteit:
 - Info-avonden
 - Stuur- en klankbordgroepvergaderingen
 - Directe contactname en bilaterale contacten met sleutelpersonen
 - Publicaties in lokale infobladen (deadlines doorspelen), lichtkranten, infoposters op strategische plaatsen, flyers, affiches...
 - Mogelijke partnermedia identificeren
 - Directe mailings aan bewoners of verenigingen
 - Wisselwerking: ideeënbus, ...
 - Website: gemeentelijk en alle partners
 - Eventueel organisatie van een informatief terreinevenement: wandeling, tentoonstelling, ...
 - Pers: goed persbericht verspreiden; persconferentie organiseren. Zorg voor goede perslijst. Lokale pers is voor dit soort activiteiten bijzonder belangrijk. De pers kan een belangrijke partner zijn: themanummer, uitgebreid artikel, ev. presentatie en/of aanwezigheid op de plantactie. Tijdig contactname met bevoorrechte perscontacten.
 - Persconferentie: voldoende ver op voorhand vastleggen. Indien VIPs betrokken worden; goed aanpassen aan hun agenda.
- Goede afspraken: coördinator draagt zorg voor goede afspraken qua vermelding van alle betrokken partners in de diverse communicatiekanalen. Betrokken partners spelen de nodige info door (korte beschrijving organisatie, logo (met hoge resolutie)).

5. Randanimatie

- Coördinator: dienst feestelijkheden, of zelfde coördinator(en) als van voorgaande.
- Dagmoderator/-presentator zoeken
- Mogelijke animatie:
 - Gegidste wandelingen: contact met natuurorganisatie of —kenners.
 - Infomarkt van milieu-, vredes- en andere organisaties: organisaties contacteren
 - Grimestand: jeugdbeweging
 - Sprookjesvertellers: jeugdbeweging of andere
 - Verklede figuren op het plantterrein: jeugdbeweging
 - (Live-)muziek: (lokale) muziekgroepen
 - Bosquiz: bosquiz ontwikkelen & presentator zoeken
 - Prijzenton: sponsors zoeken; funfactor inbouwen
 - Ballonnenkunst: ballonnenkunstenaar zoeken
 - Nestkastjes maken: nestkastbouwer zoeken
 - Aanwezigheid BV's: BV's zoeken

- Coördinator: dienst feestelijkheden, of zelfde coördinator(en) als van voorgaande.
- Dag- of halve-dagprogramma?
- Oplijsting en uitnodiging VIPs:
 - Lijst genodigden opstellen (alle partners); lijsten samenleggen om dubbele uitnodigingen te vermijden
 - Uitnodiging opstellen (alle partners goed vermelden)
 - Uitnodigingen ten laatste 1 maand op voorhand versturen
- Duidelijk plan van de tent en het plantterrein en omgeving opstellen: voor bouw van infrastructuur en voor briefing van de vrijwilligers. Dit plan kan ook uitgehangen worden op de plantdag zelf.
- Officieel programma en plantmoment:
 - Opvang genodigden en BV's: iemand voor aanstellen.
 - Opvang pers: iemand voor aanstellen. Ev. goede persmap voorzien: infofiche, kaart van plantterrein, Cd-rom met digitale foto's, programma, ...
 - Speeches VIPs en BV's
 - Officieel plantmoment: enkele grote bomen?
 - Receptie
 - (Live)-muziek
- Ev. kan op het plantterrein door middel van infobordjes informatie worden gegeven over het te realiseren bos, en de gebruikte boom- en struiksoorten.
- Hoe de sponsors in het zonnetje zetten: vermelden in speeches; reclame in de tent; eigen plantperceel met bebording?
- Geen (al te) strikte scheiding voorzien van VIPs en publiek. Volksfeest.
- Doorlopend planten door het brede publiek is het makkelijkst te managen; dan wel ook doorlopend randanimatie voorzien.
- Briefing (vrijwillige) medewerkers voorzien, zodat iedereen op de hoogte is van de belangrijkste items. Ook de ev. dagpresentator dient gebriefd te worden.

Logistiek

- Coördinator: technische dienst, of zelfde coördinator(en) als van voorgaande.
- Tenten:
 - Een goede, voldoende grote tent (min. 10x25 m) is onmisbaar (onvoorspelbare weersomstandigheden). Bij voorkeur ook een plankenvloer aanbrengen. Hoge kost. Prijs kan beperkt worden door eigen technische ploeg mee te laten helpen bij opbouw.
 - Ev. kleine tentjes voor randanimatie en andere (bv. sprookjesverteller kan geen luide muziek vlakbij hebben: spreiding van de randanimatie); Rode Kruis-tent, ...

- Begaanbaarheid terrein tussen de tenten: waar nodig begaanbaarheid verbeteren met houthaksel-paden (op folie).
- Stoelen, tafels
- Geluidsinstallatie
- Electriciteit: leidingen trekken vanuit nabijgelegen punt, indien mogelijk en vermogen dit toelaat. Anders generator voorzien.
- Verwarming
- Podium
- Horeca:
 - Bar
 - Bekers
 - Kookmateriaal: gasbekkens, keukenmateriaal
 - Zuiver water: leiding trekken vanuit nabijgelegen punt; of watercontainer voorzien
 - Drank
 - Catering (zeker voor de vrijwilligers bij een volledig dagprogramma)
- Sanitair: WC-wagen voorzien
- Rode kruis
- Randanimatie: identificeren welk bijkomend materiaal elke randanimatie nodig heeft (tafels, stoelen, zitbanken, geluidsversterking,...) en organiseren.
- Bereikbaarheid:
 - Parkeerplaatsen (al dan niet + parkeerkaart).
 - o Indien te grote afstand (> ca. 500m): pendeldienst voorzien (bus of huifwagen)
 - o Parkeerplaats met reservatie voor VIPs en logistieke medewerkers (plannetje en parkeerkaart doorspelen aan genodigden)
 - Overleg met verkeerspolitie
 - Parkeerwachters voorzien
 - Eventueel verkeersvrij maken van straten (overleg met politie nodig)
 - Bewegwijzering naar parkeerplaatsen en medewerkers-parkeerplaats
 - Bewegwijzering van parkeerplaats naar plantplaats
 - Duurzaam vervoer:
 - o Promotie
 - o Fietsparkings voorzien
 - o Afspraken met De Lijn of NMBS
 - o Pendelbus of bussen van gemeenten vanaf station.

- Medewerkers:
- In kaart brengen aantal medewerkers en drank en catering voorzien voor hen (d.m.v. bonnetjes).
- Draaiboekje medewerkers: bv. één A4 met voornaamste info aan ene zijde en het plantschema en tentenplan aan andere zijde.
- Indien gewenst kunnen ook badges/pins/t-shirts voor de medewerkers voorzien worden.
- Nachtbewaking voorzien: indien waardevol materiaal de dag voordien reeds opgesteld is; nachtbewaking voorzien.
- Na plantactie: logistieke diensten verwijderen materiaal weg. Waardevolle materialen op einde van de plantdag zelf; resterende materialen in de daaropvolgende dagen.

Varia

8.

- Toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers voorzien?
- Fotograaf en/of cameramensen voorzien?
- Moeilijke aanplantingen: ook met levend materiaal kunnen 'kunstige' blikvangers ontworpen worden, die bv. de symboolwaarde van het evenement blijvend in de kijker zetten. Vaak gaat het echter om 'moeilijke' aanplantingen die moeten uitgevoerd worden door professionele zoals de arbeiders van de groendienst. Voorbeelden zijn het aanplanten van een groentunnel, een bomen-iglo, een wilgenhut of een sneukelhaag.
- Werken met kinderen: indien er met kinderen geplant wordt, is het belangrijk hen op de volgende zaken te wijzen:
 - Boompjes planten met de wortels naar beneden.
 - Wortels met de hand in de plantput steken en gelijk verdelen in de plantput (niet samendrukken). Opletten dat er geen
 - wortels afkraken.
 - Alle wortels moeten volledig onder de grond zitten. Maar ook niet te diep: de halve stam moet niet in de plantput blijven!
 - Best de kinderen per twee laten aanplanten: de ene houdt de boom stevig vast, de andere gooit zand in de plantput.
 - Boompje tegenhouden dat het niet mee de plantput in schiet...
 - Boompjes recht in de put houden bij het planten.
 - Aarde heel goed aandrukken met de voeten, zonder de boom te beschadigen. Desnoods van naast de plantput nog een
 - beetje aarde bij scheppen.
- Kinderen regelmatig eens 'controleren'... en ze wat kalmeren zodat ze de boompjes niet te haastig planten.

9. Voorziene kosten en financiering

Te besteden budget: min. 3000 à 4000 euro

10. Personeel

De coördinator(en) zal/zullen gedurende een langere periode een beperkt deel van hun tijd dienen te besteden aan dit project. (Zie vademecum).

Daarnaast is het nodig om een aantal arbeiders-dagen in te zetten in de week voor de actie voor praktische opbouw van terrein (richtcijfer: 4 arbeiders in week voorafgaand aan plantactie), op dag zelf ook 4 + ev. parkeerwachters. Probeer ook vrijwilligers te vinden voor een groot aantal van de deelactiviteiten (randanimatie, horeca (winst bv. voor diegene die het organiseert), ...)

